

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

Caput IX. De renovata acriùs persecutione: & de Antonino, Zebina,
Germano aliisque martyribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

contenta voce primum quidem pro univerfa Christianorum gente preces ad Deum fudit, orans ut iisdem reconciliari vellet, utque pax illis ac securitas quamprimum restitueretur. Tum pro Judaeis supplicavit, ut per Christi fidem ad Deum conversi accederent. Deinde ordine progressus, eadem pro Samaritis obsecravit. Posthac pro Gentilib⁹ qui errore mentis impliciti & ignorantie obsecrati tenebantur, Deum precatus est, ut ad agnitionem ejus tandem pervenirent, veramque religionem fusciperent. Sed nec promiscua circumstantium turbæ mentionem prætermisit. Posthō omnes (ò verè eximiam & inexplicabilem animi manuetudinem) pro ipso Judge à quo capit⁹ supplicio damnatus fuerat; pro Imperatoribus, ac pro ipso etiam carnifice qui cervicem ipsi jamam erat præcifurus, illo ipso & cunctis qui aderant audientibus, supplex deum omnipotentem rogavit, ne quod in ipsum admittebant facinus, illis imputaretur. Hæc clara voce precatus, cum universi miseratione ejus commoti, ut potè qui innocens occideretur, lacrymas funderent; nihilominus semet ipse composuit: nudamque cervicem gladio feriendam præbens, divino martyrio decoratus est die xxv. mensis Panem⁹, hoc est, ante diem octavum Calendas Augusti. Et hujusmodi quidem exitus fuit martyrum illorum. Non longo post tempore rursus ex Ægypto centum ac tringita athletæ, Christianæ fidei confessione nobiles, easdem quas superiores illi oculorum ac pedum mutilationes jam antea in Ægypto perpetrissi, jussu Imperatoris Maximini, pars ad Palæstinæ, pars ad Ciliciæ provinciæ metalla damnavi ac deducti sunt.

D

C A P U T I X.

De renovata acris persecutione: & de Antonino, Zebina, Germano aliisque martyribus.

Ceterū post tot egregia nobilium Christi martyrū facinora, cùm persecutionis incendium imminent & sacro ipsorū cruro quasi restinguī jam cœpisset; cùmque his qui per Thebaïdem ad metallā damnati graviter vexabantur, quies ac libertas esset indulta; cùmq; jam liberiorem spiritum ducturi, & puriore quod ajunt aura fruituri essemus; rursus ille qui persecundi po-

E Peidὴ τοῖς τοστοῖς τῶν μεγαλοπέτων Χειρῶν μαρύρων ἀνδραὶ αὐθημασιλφοστοῖς, καὶ ὥσται τοῖς ἵεροῖς αἵμασι τῆδε μὲ πυρκαιᾶς ληστεννυμένης, ἀνέστητο. Σελδυθερίας τοῖς ἐπιΘηβαϊδός εἰς τὰ δυτικά μέταλλα διὰ Χειρὸν καταπονημένοις συλληρημένης, μικρόν τε ἐκ καθαρὸς μελιτηνῆ μῆρῆ ὑπαναπνεῖν πέρος. οὐκοῦ στοις ἐκ της

MAXIMINUS.

ανακατεως πάλιν ὅπαρχης ὁ τὸς διώκειν
τῷ σέζοντι εἰπούσῳ, καὶ χειρισμὸν ανεκάθετο.
ἄρρως οἱ ὄων αὐτὸς Μαξίμινος διαφορτᾶ
καὶ ἡμέρα παῖδας γράμματα καὶ ἐπαρχί-
αντιγεμόνες τε κυπεστρεψεν ὁ τὸν σεριπεδῶν
δεκανὸν Ἐπισταγμένος, ταφράμματος καὶ
δηπολαις καὶ δημοσίοις διατάξιμασι, τὰς ἐν
απόστολοις πολεοι λογισάς ἀματεῖσθησαντος καὶ
ταβελασίοις ἐπεστερχον, τὸ βασιλικὸν εἰς
τηρασάγειν ταφράμματα, καλεσον ὡς διν μὲν
παθήσις πάσιν, τῶν μὲν εἰδώλων διοικοδο-
μοις τὰ πεπιστοῦτα, πανδημεῖ ἢ πάντας ἀν-
θρας ἀματεῖσθαι. Σοκέταις καὶ ἀντοῖς ἴσω-
ματοις παισὶ, θύεντις απένδυνται τε αἰνε-
ῖστον στραγῶν δητογενεῖσθαι θυσιῶν Ἐπιμελὲς
ποιῶν. Εἴτα μὲν καὶ αὐγοστὸν ἀνα ταῖς Διό-
τοι θυσιῶν αποδῆται καταμολυσθεῖσ. πρόσθετον
τὸν λεπτῶν ἔφεδρον κατατάσσοντο, ὡς ἀν-
τεῖ τέτοις δητοκαθαιρεδμένες, ταῖς παμ-
ποροις μολυσθεῖσθαι σοισιας. Τέτων δῆτα γένετος
Ἐπιγελμύρων, ὅπαρχης τε τῶν ἡμετέρων
ποιεῖν, οἵα δὴ εἶνος ιεῦ, Φερνίδης σωμαχομέ-
νη. τῶν τε αἵτινων ιεῦντων Βαρεῖαν τῶν γυναικῶν,
καὶ ὡς αἱ πεζῆιν ἥδη τὴν αἵτοις καταμεμ-
φομένων προσκορῆσθαι φορητὰ ταῦτα καὶ αν-
τοῖς ἐναγκασθεῖστα. μεγίστη τε χαμάνος
τοῦ παῖδας πάσιν ἐπηρημένης, τέμπαλον ἡ
τεία Σωτῆρος ἡρῷον διεύματις τοῖς αὐτῆς
ἀληθεῖς θάρσος τοστότον ἐπέντε, ὡς μὴ δὲ Ἐπι-
πομπάνικος μὴ δὲ ἐλκονίος, τὴν τῶν τοστότων
καταπατεῖν απειλήν. ὁμόστοι δὴ ὄων τεῖς σω-
λαζαμφοιτῶν πιεσῶν, Ἐπιποδῶν εἰδώλων
θυσιῶν δεχούσι, παύσασθαι πλάνης ἐμβού-
λεοντοῦ δὴ ἀλονού πάραχεν πλαίσει τῶν
ὅλων ποιεῖτε καὶ δημιουργοῦ Θεὸν. ἀνεργοίσθαιε-
νοι δῆτα τινεῖσιν χειρισμάτος φασὶ θαρσαλέως
ώμολογον. ἐφ' οἷς δὲ ζύγτερον ταῦχικιθεῖσι δὲ
Φιρμιλιανὸς μὴ δὲ Βασάνοις αὐτές αἰνοσθ-
μορος, κεφαλικῆς τραχιδίωσι κολασίας. τέτων
οἱ μὲν πεζεῖστεροι ιεῦ, Αἰνωνίδης ὄνομα. οἱ δὲ
Ζεεῖνας ὀκαλεῖτο, τῆς Ελαύθερης πολιτῶν ὀρ-
μάρμορος. Γερμανὸς δὲ Εἴτα τείτων ταφρά-
μματοῖς μηνὸς τειουαιδεκάτη, εἰδοῖς Νοεμ-
βρίαις καὶ ταῦτα γέγεντος επεξάχθη. γίνεται δὲ ὄων
αὐτοῖς συναποδημοσ ἐπ' αὐτῆς ἡμέρας Εν-
ναθεῖστοι δὲ Σκυθοπλεωτισ γυνῆ, παρ-
θενίας δέματικαὶ αὐτὴν κεκοσμημένη. οἱ

A testatem nactus fuerat, nec scio quo modo quocum impulsu adversus Christianos de integro inflammatus est. Repente siquidem edita Maximini contra Christianos quoquoversus per singulas sunt missa provincias. Simul Praesides, ipseque Praefectus Prætorii propositis editis & epistolis ac publicis iussionibus, instabant Curatoribus civitatum & Magistratibus ac Tabulariis, ut Imperatoris præceptum executioni mandarent, quo iussum erat ut idolorum quidem delubra quæ vetustate collapsa erant, omni cura ac studio instaurarent; cunctos vero tam viros quam mulieres unam cum servulis & infantibus, sacrificare & libare Diis immortalibus cogerent, & immolatis hostiarum carnis vesici; utque cuncta in foro venalia sacrificiorum libationibus inquinarentur; & ante publicas balneas quasi in insidiis collocarent custodes, qui lavantes illic homines fordesque corporis expurgantes exsiccandis sacrificiis macularent. Quæ dum ita geruntur, nostris de integro ut credibile est ingenti angore oppressis; ipsis quoque Gentilibus qui à nostra fide alieni erant, gravem jamque nimiam hujusmodi rerum atrocitatem improbantibus (quippe hæc illis plena importunitatis ac fastidii videbantur) cum gravissima tempestas omnibus ubicunque positis immineret, rursum divina vis ac potentia Servatoris nostri, athletis suis tantam animi fiduciam addidit, ut nemine eos urgente ac trahente, ipsis ultiro tot adversariorum minas procularent. Tres igitur ex fidelium numero, quasi juncto agmine irruunt in Praesidem, qui tum idolis sacrificabat; clamantes ut ab errore desisteret: Neque enim alium Deum esse præter universi Opificem & Creatorem. Posthac interrogati quinam essent, Christianos se esse audacter profitentur. Quamobrem acrius commotus Firmilianus, nullis prius tormentis excruciatos capitali supplicio addixit. Horum primus quidem Presbyter fuit nomine Antonius; alter Zebinas vocabatur patria Eleutheropolitanus; tertius dictus est Germanus. Hæc tertiodécimo mensis Dii, quod est Idibus Novembris, adversus eos gesta sunt. Eodem die comes illis adjuncta est mulier quedam Scythopolitana, Ennathas nomine, ipsa quoque virginitatis fulsis decorata. Quæ quidem non idem præstiterat quod

Tt iii

priores illi; sed per vim tracta & ad judicium ducta est. Post flagra igitur gravesque contumelias, quas absque permissione majoris potestatis inferre ei ausus est quidam ex ipsis vicinia Tribunus, Maxys nomine; vir vocabulo suo deterior, fortis alioqui & robore coporis praestans; sed feceleratus & moribus atque ingenio violentus, & universis qui eum norant invisus. Hic siquidem beatissimam virginem omni ueste nudatam, adeo ut a lumbis deorsum ad pedes ipsos operata, reliquo corpore intecta esset, per universam Cæsariensem civitatem circumducens; tractam per omnia urbis fora loris cedere pro magnō habuit. Post tot, inquam, verbera, cum apud ipsum etiam tribunal Præsidis magnum constantis fiducia specimen edidisset, Judex eam vivam exuri precepit. Qui quidem immanitatem & rabiem aduersus Dei cultores intendens, ipsas communis naturæ leges prætergressus est; quippe qui sanctorum hominum cadaveribus sepulturam negare non sit veritus. Horum igitur corpora sub dio exposita ut a bestiis lanari rentur, diu noctuque sollicitè jussit custodiri. Proinde non exiguum hominum multititudinem plurimis diebus cernere licebat, huic immani ac ferino consilio obsequientem. Et hi quidem velut è specula ne cadavera sub ripari entur observabant, quasi ea res magni momenti esset. Canes vero & feræ bestiæ, & carnivoræ alites humanos artus hac atque illac dispergebant. Totaque circumdique civitas visceribus & offi- bus constrata erat. Adeo ut nihil unquam crudelius, nihil horribilius, vel iis ipsis qui antea nobis erant infesti, visum fuerit; cunctis non tam eorum adversus quos haec gerebant calamitatem, quam suam ipsorum & communis omnium naturæ contumeliam deplorantibus. Nam pene ad ipsas civitatis portas propositum erat spectaculum quod omnem dicendi copiam, omnemque tragœdiam longè superabat; carnes scilicet humanæ quæ non uno in loco devorabantur, sed passim disjectæ erant. Nonnulli etiam intra portas artus & carnium ac viscerum frusta ab se visa esse affirmarunt. Quæ cum per plurimos dies continuè gererentur, hujusmodi miraculum accedit. Forte aer purus ac liquidus, & totum cœli mira quedam serenitas erat; cum repente maxima pars columnarum

A ταῦτὸν μὲν ἀντίος διαπράξαμεν, εἰχόμενος
ὑβίαιη προσαχθεῖσα τῷ διατῆντι μήματι
ὅσῳ καὶ δεῖνας θέρεις αἱ ἐπίγνατειν αὐτὴν εἶναι
γνώμης τῷ μεῖζονος ἔξεστις, τὸν καὶ γεννητόν.
Φεστών τις χιλιάδεων ἑτόλημα Μαζίνη
μα χείρων τὸ προστυγοείσας αὐτῷ προπονοῦσα
μὲν τὰ ἄλλα. οὐ υπὸ δὲ ὑπεξαλλόμενος
θεος, καὶ τὸν πάντα τούτον δεινός οὐδὲν
πάσι τοῖς γνωμένοις διαβεβλημένος οὐδὲν
γε εἴδητος απάστη τὸν μακαρίαν διδούσαν
οὐ τὸν ἔξοσφύνος αὐτὸν μόνον οὐ ἐπὶ πόδα
B λύπειται, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα γυμνὸν ἔχει, τὸ
τε πάσαν Καισαρέων πόλιν κύκλῳ φε-
γαγὼν, οἷμαν αὐτὰ πάσας ἐλκομενταῖς
γορεας τύπεις ὁσιοπολλοὶ ποιεῖται. οὐδὲ
τοσαῦτα Φαρσαλεωτάτην ἔντασιν, εἰς
τῶν τῶν ἡγεμονιῶν Βημάτων ὀντεῖται
ζῶσαν πυξεῖς ταῦτα δίδωσιν οἱ δικαστὶς οἱ τοι-
απάνθρωποι ἐπτείνας, τὸν καὶ αὐτὸν θεο-
ῖσιν λύπην, πέρατιν τὸ Φύσεως προϊδεῖται.
Ἐδὲ ταφῆς αἰδέρμενος ἀψύχοις θυμοῖς τοῖς τῶν ιερῶν αὐθόδην σώματι γίνεται δὲ
C ἐπιμελῶς οὐ μεθ' ήμέραν ταῖσι θρεψίσαι
εἰς βορεαν ταῖς νεκράς φυλάσσεις προσάρτη-
παρην ὄραν ἐπὶ πλείστου ήμέραις ἐπὶ δὲ
αὐθόδην δέιθμον, τῇ θηρεώδει τατύχει
εάρων βελλή διακονεμένων. αλλ' οἱ μεν οὐ
πότισοίν πιπερδῆντες αἴξιον, οὐδὲ μηδενί
κλαπεῖεν ἐπεσκόπην. Τῆρες ἵστανται καὶ
οἰωνῶν τετάσαρκοσόρα, τὰ βερόταμα
οὐδὲ κακεῖσε ἐπαρέσπιον. καὶ οὐ πᾶσα γῆ
ἐν κύκλῳ πόλις, σπλαγχνων καὶ δέντων αὐθό-
πειών διεσόρινθο. οὐδὲ μιδέ οὐ πάποτε δειπνού-
ρον μηδὲ αὐτοῖς οὐδὲ πρότερον απεχθάτη-
ημάς εἰχον, φανῆναι Φελκωδέξεον. οὐδὲ
D τὸν συμφορὰν εἰς τὰς ἐπράθειστα, αὐταῖς
ἐπὶ τῇ σφῶν αὐτῶν καὶ τῆς κοινῆς αἴται
ὑδεῖει Φύσεως ἀπολογοφεομένων. ᾧ τεκνοῦ
ἄγκιστα πυλῶν, θεάμα παντὸς λόργου
τελεγκτῆς ἀκοῆς μεῖζον. τοκέσφερον
τεδιομένων τῶν αὐτῷ πρωτείων Σαρκῶν, αὖτις
καὶ αὐτά τούτον διαρρήπιται μενών. μετρη-
καὶ Σάρκας ὅλας, μέρη τέ θνατολίγηται
πυλῶν εἰσω τινές καλύδειν εἰρήσασι. οὐδὲ
τολείταις ημέραις Ἐπιπλεγμένους, τοιεῦται
η τερατέδοξον συμβαίνει. αἰθρία οὐ καὶ λα-
κοῦσις ὁ αἴρει, καὶ τὰ τοιεῖχον οὐ καθαριστοῦ

MAXIMINUS.

εὐδεωτάτη, ἵτα ἀδρόωστῶν αὐτὰ τὴν πόλιν Α quæ publicas urbis porticus sustenabant, quasdam velut lacrymarum guttas stillaverunt: fora quoque & plateæ, cùm nullus ex aëre delapsus ros esset, nescio unde aqua perfusa maduerunt. Adeò ut communi omnium sermone vulgaretur, terram miro & inexplicabili modo lacrymas edidisse, cum eorum quæ patabantur impietatem ferre non posset: & ad immites ac barbaras hominum mentes convincendas, lapi-des iplos resque anima carentes his quæ fierent ingemuisse. Nec dubito quin haec quæ dixi, pro nugis quibusdam & fabulis habituri sint posteri. At non ita illi, quibus præsentis temporis fidès veritatem rei confirmavit.

CAPUT X.

De Petro Monacho, Asclepio Marcionis, aliisque martyribus.

TOJ δὲ ἐπίοντο μήνος Απελλαί τε σαρκομενάτη, τῷ δεκαεννέα Κανουργίᾳ Ιανουαρίου λέγοι ἀν., πάλιν αὐτῶν αἱ Αἰγύπτιαι πινές τοὺς τῶν ἐπὶ ταῖς πύλαις τῆς παλαιότας διερθυνωμένων συλληφθεῖσες, εὐθανατοῦν δὲ τοις θεοποιεις ἐνεκατάσθησαν. Κατακομόλογητῶν σειλάρδιοι, οἱ μὲν την αἰτίαν οἰς επυχονίοις πρεσόμενοι, κατεδέξαντο ψῆφον, διθαλμέσκον πόδας ἀχειωθεῖσες. Τοῖς δὲ αὐτῶν ἐν Αἰγαλωνι ἔνθα καὶ σφέζησθαι μασίαν τε φέρασαν αὐδειας παρεχμένοι, διάφοροι απινέγκαντο μαστυεῖς τελοῦ. οἱ μέν γάρ αὐτῶν πυριταῖσι οὖσαι, Αἴριοι, οἱ δὲ ταῖς κεφαλαῖς διπλούμενοις, Προδόταις τοῖς ήττας περιπογογίαις. Αιδωναιοῦ μήνος ἡμέσεα μιᾶς καὶ δεκάτης εἰς ἀν. η περ τελῶν Ειδὼν Γανναδειών, ἐπὶ τῆς αὐτῆς Κατασείας Πέτρος Α' σκητής οὐ καὶ Αψέλαιος, διπλαὶ Ανέας καμίας τῶν ὄρων Ελαύθερολεως, διὰ πυρες οἷα χειρος ἀκριφνέσατο, τῆς εἰσ τὸν Χειρὸν τὸ Θεόπιστας ἐνθεῖ λοχισμῷ τὴν δοκιμήν διπλόνωκε. μυρία μὲν λιπαρεύντας τὸν τε δικαστὴν τες αὖτος αὖτον, οἵσις ἀνέστειτε αὐτον καὶ τῆς ιδίας φείσατο νεότητός τε κακάμης, οὐτε εἰδών. τοις διπλοῖς αἴπαντων καὶ ζωῆς αὐτῆς, τὴν ἐπὶ τὸν τῶν οὐλῶν Θεον ἐλπίδα. τούτῳ δὲ τῆς κατα Μαρκιωνα πλάνης Επίσκοπος τῆς εἰναὶ δοκιμῶν

In sequentis verò mensis quem Apellaeum dicimus die quarto-decimo, quod est ante diem xix. Calendas Januarias, rursus quidam Ægyptii qui ad ministeria Confessoribus in Cilicia constitutis exhibenda ex patria profecti erant, comprehensi ab iis qui ad portas urbis appositi cunctos transeuntes scrutabantur; pars eadē pœnā qua illi quibus ministraturi venerant, damnati sunt; oculorum juxta ac pedum usu eis adempto. Tres verò ex ipsis, in urbe Acalone in qua vincti tenebantur, cùm admirabilem animi fortitudinem ostendissent, diverso martyrii exitu occubuerent. Quippe unus illorum Ares nomine, flammis consumptus est: reliquis duobus quorum alter Probus, alter Elias vocabatur, caput gladio præcisum. Undecimo autem die mensis Audynæ, id est, ut Romani dicerent, ante diem tertium idus Januarias, Petrus Asceta qui & Apselamus vocabatur, ortus ex vico Anea in agro Eleutheropolitanus; velut aurum purissimum per ignem probatus, sive in Christum fidei in urbe Cesarea illustre specimen edidit. Nam & Judicem ipsum & cunctos qui ei apparabant, idemtide hortantes ut filii ipsius misereri vellet, suæque etatæ & adolescentiæ consuleret, generoso animo despexit: & spem quam in Conditore omnium Deo collocaverat, omnibus rebus ipsique adeo vita sua antepoluit. Cum hoc Asclepius quidam, qui sectæ Marcionitarum Episcopus